

Πρώτα η Ελλάδα ή πρώτα οι... εκλογές;

Στη Σύνοδο Κορυφής του Ελσίνκι (που αρχίζει αύριο στις 10 ώρα Ελλάδας) δεν κρίνεται μόνο το εάν θα αποδοθεί τελικώς στην Τουρκία καθεστώς υποψήφιας χώρας.

Για την πλειοψηφία των ευρωπαϊκών κυβερνήσεων η υπόθεση αυτή αποτελεί το έλασσον.

Στην ατζέντα της Συνόδου, άλλωστε, φιγουράρουν πολύ σημαντικότερα -για το ευρωπαϊκό μέλλον- θέματα.

Όπως το θεσμικό πλαίσιο της διεύθυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Διακυβερνητική και το πλαίσιο εφαρμογής της Κοινής Πολιτικής για την Αμυνα και την Ασφάλεια.

Είναι προφανές ότι το ελληνικό ενδιαφέρον εστιάζεται στο θέμα της ευρωπαϊκής υποψηφιότητας της Τουρκίας για δύο βασικούς λόγους:

1. Διότι η ελληνική διλωματία τελεί υπό ασφυκτική πίεση να αποδεχτεί την υποψηφιότητα. Τα ευρωπαϊκά και αμερικανικά συμφέροντα έχουν από καιρό προσανατολιστεί σε αυτή την προοπτική.

2. Διότι η Ελλάδα προσβλέπει στη διαμόρφωση όρων σταδιακής επίλυσης χρόνιων προβλημάτων, όπως οι τουρκικές διεκδικήσεις στο Αιγαίο και το Κυπριακό. Και εκτιμάται πως η συμφωνία της ελληνικής κυβέρνησης στην υποψηφιότητα της Τουρκίας μπορεί να συνδυαστεί με ανταλλάγματα επί των παραπάνω εκκρεμοτήτων.

Ο πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης γνωρίζει, ωστόσο, καλά πως η κυβέρνησή του έχει εκτεθεί -και ορθώς- σαφώς υπέρ του ευρωπαϊκού προσανατολισμού της Τουρκίας.

Διότι εκτιμά πως η σταδιακή προσαρμογή της γεωπολιτικής χώρας στα ευρωπαϊκά πρότυπα θα συμπαρασύρει σε λύση και τα θέματα του Αιγαίου και το Κυπριακό.

Και έχει δηλώσει ότι πιστεύει πως μία Τουρκία στον ευρωπαϊκό προβάλαρο είναι αναγκασμένη να συνδιαλέγεται με την Ελλάδα σε καθεστώς ύφεσης και όχι τεχνητής έντασης και εδαφικών διεκδικήσεων, όπως συμβαίνει αδιαλείπτως τις τρεις τελευταίες δεκαετίες.

Τότε που εφαρμόζονταν πιο «πατριωτικές» -όπως κομπορρημονούν ορισμένοι- πολιτικές.

Ο κ. Σημίτης γνωρίζει όμως και κάτι ακόμα.

Ότι η Ελλάδα μπορεί να ενισχύσει διεθνώς τη θέση της μόνο μέσα από τις ευρωπαϊκές δομές. Γι' αυτό άλλωστε και τοποθέτησε στην κορωνίδα της πολιτικής της κυβέρνησής του, από το 1996 και εντεύθεν, τον στόχο της ένταξης της χώρας στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση.

Στις συνομιλίες που θα έχει με τους ομολόγους του, λοιπόν, είναι λογικό να πρυτανεύσουν τα εθνικά συμφέροντα.

Εάν εκτιμήσει πως παρέχονται τα εχέγγυα (ήτοι η υπακοή της Τουρκίας στο κοινοτικό θεσμικό κεκτημένο και όχι κάποιες υπερφίαλες προσδοκίες που προβάλλονται ως δύναμη αδράνειας), τότε οφείλει να αποδεχθεί την ευρωπαϊκή υποψηφιότητα της Τουρκίας.

Είναι άλλωστε βέβαιο πως η Ελλάδα θα βγει ωφελημένη από μία Τουρκία καθ' οδόν προς την Ευρώπη...

Εάν εκτιμήσει πως δεν παρέχεται κανένα εχέγγυο, τότε οφείλει να αντιταθεί και να εξηγήσει σαφώς στους εταίρους γιατί είναι αναγκασμένος να προβεί στην ακραία για τις ευρωπαϊκές θεσμικές ισορροπίες άσκηση του βέτο.

Πρέπει όμως να επισημάνουμε τούτο: Η τελική στάση του πρωθυπουργού πρέπει να εξαρτηθεί μόνο από το εθνικό συμφέρον.

Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει η θέση του Έλληνα πρωθυπουργού να συναρτηθεί από προεκλογικές δημοσκοπίες (όπως δυστυχώς του προτείνουν ορισμένοι...).

Γιατί το βέτο μπορεί να «μεταφράζεται» ικανοποιητικά στο εγχώριο προεκλογικό περιβάλλον της πόλωσης και της οξύτητας, μπορεί δηλαδή να «καϊδεύει» τα αυτιά όψιμων «αντιστασιακών» και αυτάρεσκα αυτοαποκαλουμένων «πατριωτών», δημιουργεί όμως σοβαρό πρόβλημα στις διεθνείς σχέσεις της χώρας.

Αλλά και η αντιπολίτευση καλά θα κάνει να «βάλει το θηκάρι στη ζώνη». Και να μην αναμένει την οποιαδήποτε κίνηση του πρωθυπουργού για να βγάλει από το σαρτάρι την κατάλληλη προεκλογική «μετάφραση» που θα κυμαίνεται από τους μηρυκασμούς περί «μειοδοσίας» μέχρι τις κατηγορίες περί «εθνικής ήττας»...